

Επιτρέψτε-μου , έστω και εξ αποστάσεως, να προσθέσω και τους δικούς μου επαίνους στην πιλοτική αυτή προσπάθεια να προσφέρουμε στην νεολαία άλλη μια σπουδαία ηδονή, προβάλλοντας τη σημασία των Μνημείων . Και γιατί λοιπόν τα Μνημεία είναι «χρήσιμα»; Δηλαδή ποιές ανάγκες-μας ικανοποιούν; Η απάντηση θα εξαρτηθεί απ' τον κατάλογο των αναγκών μας: Εάν ο κατάλογος αυτός περιλάβει μόνον «μαμ-νάι κάκα», είναι προφανές ότι τα μνημεία είναι σχεδόν ανώφελα (άν δεν είναι και βλαπτικά εξαιτίας των πιστώσεων που απορροφούν). Οι περισσότεροι πολίτες όμως έχουν κι άλλες επιτακτικότερες ενίοτε ανάγκες – πέραν της **φυτικής** επιβίωσης. Καί αυτές πρέπει να τις υπομνήσομε τώρα, κατ' αντιστοιχίαν προς τις κατηγορίες μνημείων που θέλομε να αναδείξομε.

1. Μερικά εκατομμύρια χρόνια, το ανθρώπινο είδος έζησε και εξελίχθηκε μέσα σε φυσικά περιβάλλοντα. Ο ανθρώπινος οργανισμός εναρμονίσθηκε με εκείνο το κάλλος και με εκείνη την βιοποικιλότητα. Είναι λοιπόν εμπειρικός προφανές ότι τα τελευταία (ασήμαντης διάρκειας) τρεις χιλιάδες χρόνια δέν πρόκαναν να μας έχουν αλλάξει ώστε να μίν έχομε **λειτουργικήν** ανάγκη της Φύσεως. Και το συνειδητοποιούμε μόνον μέσω των ποικίλων (νευρολογικών κυρίως) ασθενειών μας. Ιδού γιατί έχομε ανάγκη των Τοπίων Εξαιρέτου κάλλους ή επιστημονικής και περιβαλλοντικής σημασίας.
2. Αφότου βγήκαμε απ' τις σπηλιές για να συμπήξομε ομάδες, κοινωνίες και έθνη , είχαμε και έχομε ανάγκη απο σ ύ μ β ο λ α αυτής της συλλογικότητας – αλλιώς ξανασκορπίζομε στις μοντέρνες σπηλιές μας. Ακόμη κι η παγκόσμια συλλογικότητά-μας (πάνω σ' αυτόν τον κατάμονο πλανήτη όπου φυτρώσαμε), πάλι έχει ανάγκη απο την μνήμη του παρελθόντος που μας διαμόρφωσε. Γιατί; Για να μπορούμε να ξεφύγομε απ' το αυτιστικό σύνδρομο «είμαστε, λέει, άτομα ή έθνη μοναδικά» – όπως μας συμβαίνει κατα την εφηβική ηλικία (και όχι μόνον). Επι πλέον, μεγάλο πλήθος γνώσεων, πρακτικών, κοινωνικών και τεχνικών, βρίσκεται ενσωματωμένο σε κάθε μνημείο – κι έχομε ανάγκη απο γνώσεις και παραδείγματα. Ιδού λοιπόν γιατί έχομε ανάγκη απ' την ανάδειξη Μνημείων συλλογικής Ιστορίας όπως τύμβοι, παλαιοί οικισμοί, κτίρια ιστορικά, καθώς και παλαιές βιομηχανικές εγκαταστάσεις.
3. Η μονόχορδη λογοκρατούμενη αντίληψη για τον Άνθρωπο (ενα κατσοφιασμένο όν που ασχολείται μόνον με θέματα «σοβαρά»), υποτιμάει το Αισθητικό ενέργημα και την επανεύρεση του μύχου εαυτού μας μέσω της Τέχνης – κάθε στιγμή, μέρα και νύχτα. Αποτέλεσμα αυτής της υποτίμησης είναι ο ευνουχισμός του Είναι, η υπονόμηση της ευτυχίας (κι ίσως και η αύξηση των νευρώσεων). Άς θυμηθούμε λοιπόν πως καί η θέαση πλείστων Μνημείων είναι όργανο ψυχικής απελευθέρωσης – ικανοποίηση άλλης μιάς ανάγκης δηλαδή, της Αισθητικής ανάγκης.
4. Οι μεγάλες χαρές και οι μεγάλες λύπες για τα όσα μας συμβαίνουν σήμερα, είναι «αβάσταχτες» χωρίς ενα Σήμα στον χώρο – μια στέρη υπόμνηση ατομικών ή συλλογικών σπουδαίων γεγονότων ή σημαντικών ανθρώπων μας. Εδώ βέβαια υπάγονται και τα ενίοτε τερατώδη «μνημεία» που στήσαν όλες οι δικτατορίες – καλύτερα, για να μίν τις ξεχνάμε. Υπάγεται επίσης και η περίπτωση των νικητών στους πανελληνίους αγώνες της αρχαιότητας, οι οποίοι είχαν το δικαίωμα να ανεγείρουν μνημείο της νίκης τους – τέτοιο ήταν το ιδεώδες της (αθλητικής) αρετής τότε. Ιδού λοιπόν άλλη μιά κατηγορία

Μνημείων, συγχρόνων σημάτων ανάμνησης πρόσφατων γεγονότων προσώπων ή προβολής ιδεών.

5. Η επέκταση της έννοιας του μνημείου απ' τα μεγάλα αντικείμενα προς τις παραδοσιακές μεθόδους και τα χρηστικά προϊόντα του παρελθόντος, δέν είναι γενική – οι ιάπωνες ίσως ήσαν οι πρώτοι που την θέσπισαν. Συμβάλλουν όμως καί τούτα στην συγκρότηση μιας διαχρονικής κοινωνικής συνοχής, που τόσο την έχομε ανάγκη. Σ' αυτή την κατηγορία υπάγονται λ.χ. οι εθνικές ενδυμασίες ή οι παραδοσιακές τεχνικές οινοποιίας.

Υποστηρίζω πως όλες ετούτες οι ανάγκες, ατομικές και κοινωνικές, που υπηρετούνται απο τη «λειτουργία» των Μνημείων, έχουν για τον σύγχρονο άνθρωπο σημασία μεγαλύτερη απ' όσο συνήθως πιστεύεται. Πολύ δε περισσότερο που τα μνημεία αυτά προσφέρονται και για κάμποσες πιά χειροπιαστές ικανοποιήσεις, όπως η «διασκέδαση» όλων μας (ανάγκη ουσιωδέστατη κι αυτή) και η αύξηση των εισοδημάτων μας χάρις στην **τουριστική** βιομηχανία – ιδίως για κατι Χώρες (ονόματα δέν λέμε) που οι ξένοι δέν τις αφήνουν να αναπτύξουν ουσιαστικά τις άλλες παραγωγικές ανταγωνιστικές-της δραστηριότητες...

Λοιπόν, με όλα τούτα, εμείς τί κάνομε; Πρώτον οι «δηλωμένοι» αντιδημοκράτες βρομίζουν αγάλματα και προσόψεις ιστορικών κτιρίων, και δεύτερον οι αρχαιολογικές-μας Υπηρεσίες είναι προκλητικώς υποστελεχωμένες. Λύση: Πρώτον, αυτό που κάνει το υπο παρουσίαση πιλοτικό πρόγραμμα οικείωσης των Νέων με τα Μνημεία. Δεύτερον, οι ιδιοκτήτες των μεγάλων σχολικών συγκροτημάτων (τους σταθμούς τηλεοράσεως υπαινίσσομαι) θα συνεισφέρουν εμμόνως στην οικείωση των τηλεθεατών-τους με τις πολλαπλές χαρές της μνημειοφιλίας, με την ελπίδα οτι θα προσελκύσει το ψαγμένο κοινό που εχει γυρίσει την πλάτη στο χαζοκούτι. Το ίδιο και τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Και τότε; Τότε θα ιδείτε πόσο γρήγορα η πολιτική εξουσία, **πιεζόμενη εκ τω κάτω**, θα αναϊεραρχήσει τις χρηματοδοτήσεις.

Λέτε;